

STOWARZYSZENIE SAMORZĄDÓW EUROREGIONU „BUG”



INFORMACJA Z DZIAŁALNOŚCI STOWARZYSZENIA za 2021 rok

CHEŁM, CZERWIEC 2022

W 2021 roku działalność Stowarzyszenia opierała się na celach i sposobach działania zawartych w Statucie Stowarzyszenia. W danym okresie Stowarzyszenie kontynuowało realizację wcześniej rozpoczętych projektów transgranicznych oraz rozpoczęło pracę nad nowymi kierunkami, zapewniając ciągłość funkcjonowania oraz rozwój Stowarzyszenia na dalsze lata.

Niezwykłe ważnym wydarzeniem w życiu naszego Stowarzyszenia były obchody Jubileuszu 20-lecia działalności Stowarzyszenia Samorządów Euroregionu „Bug”. W dniu 23 września 2021 roku w Chełmskiej Bibliotece Publicznej im. Marii Pauliny Orsetti odbyła się uroczysta Gala Jubileuszowa. Spotkanie było okazją do podsumowania 20 lat działalności Stowarzyszenia z perspektywy samorządów zaangażowanych w rozwój współpracy transgranicznej.

W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele Województwa Lubelskiego oraz innych samorządów członkowskich i jednostek im podległych, instytucji aktywnie działających w zakresie współpracy transgranicznej (w tym polskie Euroregiony ze wschodniej granicy Polski), Konsulatu Honorowego Ukrainy w Chełmie, beneficjenci programu Współpracy Transgranicznej PBU, przedstawiciele turystycznych organizacji oraz Ochotniczych Straży Pożarnych, z którymi w ostatnich latach współpracowało Stowarzyszenie w ramach projektu transgranicznego. Na spotkaniu zostały zaprezentowane osiągnięcia z 20-letniej pracy Euroregionu „Bug” oraz plany i kierunki dalszego funkcjonowania. Samorządy i partnerzy Stowarzyszenia mieli możliwość podzielenia się własnymi doświadczeniami, osiągnięciami ale i trudnościami, których doświadczyli z ukraińskimi i białoruskimi partnerami w czasie realizacji projektów, a także wymienić się pomysłami na przyszłe działania służące wzmocnieniu transgranicznej współpracy partnerskiej współpracy.

Bardzo ważnym elementem naszego Jubileuszu było wyróżnienie i wręczenie 27 samorządom członkowskim Odznaki Honorowej Stowarzyszenia za zasługi dla Euroregionu. Gala Jubileuszowa została uświetniona występem Zespołu Wokalnego „Hubal”, który wykonał utwory o tematyce patriotycznej.

W ramach promocji Jubileuszu Stowarzyszenia oraz Województwa Lubelskiego zostały wyprodukowane dwa spoty radiowe, które w dniach 7 i 15 września zostały wyemitowane przez lokalną rozgłośnię radiową Radio Bon Ton. Spoty te zawierały

informację, iż Partnerem wydarzenia było Województwo Lubelskie – „Lubelskie Smakuj Życie”. W prasie lokalnej Super Tydzień Chełmski oraz Słowo Podlasia ukazał się artykuł promujący Jubileusz 20-lecia Stowarzyszenia.

Dodatkowo w ramach obchodów Jubileuszu ukazała się ulotka promocyjna Stowarzyszenia. Wydarzenie było promowane, a później relacjonowane na stronie internetowej Euroregionu Bug oraz profilu na Facebooku.

W 2021 roku rozpoczęły się prace nad tworzeniem marki turystycznej związanej z rzeką Bug. Chęć do udziału w przedsięwzięciu wyraziły 22 samorządy członkowskie Stowarzyszenia. Wspólnie z samorządami zorganizowaliśmy spotkania we Włodawie, Chełmie, Hrubieszowie oraz Parczewie w dniach 4, 11, 18 sierpnia oraz 14 września. Na pierwszym etapie prac został przeprowadzony audyt zasobów, badania w kierunku oczekiwań turystów od rzeki Bug, opracowanie strategii marki, konsultacje strategii oraz opracowanie identyfikacji wizualnej związanej z rzeką Bug. W dniu 17 maja 2022 roku odbyła się konferencja, na której przedstawiono założenia i cele strategii Nadbużańskiego Parku Klimatycznego Bug, w których szczególną uwagę zwrócono na chęć zbudowania innowacyjnej i odważnej marki o zasięgu międzynarodowym. W trakcie konferencji omawiane były propozycje systemu zarządzania marką oraz możliwości potencjału tego unikatowego regionu. Niezwykle istotnym elementem konferencji był udział ekspertów z Katedry Hydrologii i Klimatologii UMCS w Lublinie, którzy przedstawili uczestnikom jakie znaczenie ma klimat dla człowieka i jego otoczenia, zagrożenia związane z jego zmianą oraz wpływie tychże zmian na człowieka, jego zdrowie i formę spędzania czasu. Spotkanie to nadało kierunek dalszym wieloletnim działaniom Stowarzyszenia na rzecz tworzenia marki turystycznej Nadbużański Park Klimatyczny.

Naszą współpracę międzynarodową rozwijamy poprzez nowe partnerstwa. W dniu 4 sierpnia 2021 roku Stowarzyszenie podpisało list intencyjny dotyczący nawiązania współpracy z gruzińską organizacją pozarządową „Centrum Partycypacji i Współpracy – CPC” w zakresie rozwoju regionalnego, turystyki, kultury i oświaty.

Stowarzyszenie otrzymało dotację ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP w konkursie Polska Pomoc Rozwojowa 2021 w ramach priorytetu „Równe szanse - przedsiębiorczość” na realizację projektu „Marka turystyczna szansą wzmocnienia branży turystycznej Gurii oraz Euroregionu Bug”. Kwota w wysokości 221 000 złotych została

przeznaczona na współpracę z partnerami z gruzińskiego regionu Guria, posiadającego ogromny potencjał turystyczny od morza do gór. W projekcie zostały zrealizowane dwie konferencje, szkolenie międzysektorowego zespołu ds. wdrażania marki, seminarium na temat roli informacji turystycznej dla rozwoju turystyki w regionie i promowania marki. Podczas trwania projektu odbyła się także wizyta studyjna przedstawicieli zespołu strategicznego ds. wdrażania marki turystycznej w Gurii. Celem pięciodniowego pobytu 9-osobowej grupy gruzińskich ekspertów było zapoznanie ich z polskim doświadczeniem w zakresie tworzenia marki, współpracy samorządów lokalnych oraz NGO na rzecz rozwoju turystyki i zwiedzenie atrakcji turystycznych Euroregionu „Bug”. Delegacja zwiedziła miasto Lublin, Zamość, Podziemia Kredowe w Chełmie, odwiedziła punkty Informacji Turystycznej w Chełmie, Zamościu i Lublinie oraz spotkała się z władzami miasta Hrubieszów i Chełm. Tematem spotkania było omówienie doświadczenia w tworzeniu i funkcjonowaniu marek Roztocze, Gotania oraz Aqua East. Podczas wizyty w Okunince przedstawiciel Gminy Włodawa omówił doświadczenie władz gminy w działaniach na rzecz rozwoju branży turystycznej na tym terenie. Dodatkowo delegacja z Gruzji spotkała się również z ekspertami zaangażowanymi w tworzenie marki związanej z rzeką Bug.

W ramach realizowanego projektu odbył się także Festiwal Najlepszych Praktyk w zakresie promowania produktu turystycznego w którym uczestniczyli uczniowie Zespołu Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich w Chełmie. Wydarzeniu towarzyszyły wystąpienia Zespołu Pieśni i Tańca Ziemi Chełmskiej, Zespołu Śpiewaczego Kumowianki, Zespołu Pieśni i Tańca Ziemi Hrubieszowskiej oraz zespołów tanecznych i śpiewaczych z Gruzji.

Powołany w projekcie zespół strategiczny opracował *Raport* zawierający rekomendacje w zakresie zarządzania gospodarką turystyczną i kształtowania popytu turystycznego na poziomie regionu Guria.

Rezultatem realizacji projektu „Marka turystyczna szansą wzmocnienia branży turystycznej Gurii oraz Euroregionu Bug” jest porozumienie podpisane w dniu 15 grudnia 2021 roku w Ozurgeti w Gruzji przez przedstawicieli samorządów Ozurgeti, Lanchkhuti, Chokhatauri oraz Stowarzyszenie Samorządów Euroregionu „Bug”, które zakłada aktywną współpracę między stronami oraz wsparcie różnych wspólnych projektów turystycznych.

Zakładamy dalszą współpracę z partnerami z Gruzji: opracowaliśmy wspólny projekt dotyczący rozwoju turystyki i planujemy pozyskać dodatkowe fundusze na realizację projektu i kontynuację współpracy.

W roku sprawozdawczym zrealizowaliśmy również projekt pt. „Zwiększenie roli Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych (MDP) w przeciwdziałaniu zagrożeniom ekologicznym” sfinansowany z Programu dla organizacji pozarządowych NOWEFIO. W trakcie realizacji projektu przeprowadzone zostały szkolenia dla opiekunów MDP w Rzeczyce (Gmina Międzyrzec Podlaski) oraz w Strupinie Dużym (Gmina Chełm). Łącznie przeszkolonych zostało 35 strażaków i opiekunów MDP. W pierwszym miesiącu prac nad projektem został opracowany program pilotażowy. Celem działania było opracowanie profesjonalnego dokumentu ekologicznego, który będzie podstawą do wprowadzenia komponentu ekologicznego do szkoleń Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych. Program ten wydano w wersji drukowanej w ilości 100 egzemplarzy oraz udostępniono w formacie PDF, zawiera szczegółowy opis zagadnień dotyczących ochrony środowiska: zagrożenia fizyczne, zagrożenia biologiczne, zagrożenia chemiczne. Podręcznik został przekazany podczas szkolenia dla opiekunów MDP oraz osobom pracującym z młodzieżą.

Kampanię informacyjną zrealizowano w drugim i trzecim miesiącu trwania projektu. Celem zadania było podniesienie świadomości ekologicznej wśród młodzieży wiejskiej oraz aktywizowanie do działania na rzecz poprawy środowiska naturalnego. Rekrutacja uczestników odbywała się poprzez skierowanie pism informujących o projekcie do gmin członkowskich Euroregionu „Bug”, które przekazywały informacje do szkół. Kampania była częściowo utrudniona przez pandemię (szkoły zmieniały termin spotkań lub rezygnowały z udziału) oraz Stan Wyjątkowy przy granicy z Białorusią. Ostatecznie kampanią objęto ok. 1000 osób (młodzież 6-8 klas). Po zakończeniu wykładów młodzież otrzymała gadzety promocyjne, w tym ulotkę informacyjną, którą wydano w ramach projektu w ilości 5000 egzemplarzy. Kampania była szeroko promowana i relacjonowana na facebookowym profilu Stowarzyszenia.

W 2021 roku zakończyliśmy realizację projektu „Wzmocnienie potencjału Ochotniczych Straży Pożarnych w ratowaniu ofiar wypadków na drogach województwa lubelskiego i obwodu wołyńskiego”, który realizowany był od 1 listopada 2018 roku, a jego wartość wyniosła w sumie ponad 712 tys. euro.

Stowarzyszenie wdrożyło projekt w partnerstwie z Instytucją Komunalną „Agencja Rozwoju Euroregion Bug” oraz Fundacją Ihora Pałyci „Tilky Razom”. Celem jego realizacji było zwiększenie poziomu bezpieczeństwa na polsko-ukraińskim pograniczu. Z polskiej strony w projekcie uczestniczyły 32 gminy członkowskie: Białopole, Chełm, Cyców,

Dołhobyczów, Głusk, Hanna, Horodło, Hrubieszów, Kamień, Leśna Podlaska, Leśniowice, Mircze, Nielisz, Włodawa, Puchaczów, Rejowiec, Rejowiec Fabryczny, Ruda-Huta, Sawin, Siemień, Siennica Różana, Uchanie, Werbkowice, Wierzbica, Wojsławice, Wola Uhruska, Wiryki, Zwierzyniec, Żmudź, Hrubieszów oraz miasta Terespol i Włodawa. Z obwodu wołyńskiego 15 gmin.

Mimo pełnej realizacji wszystkich zadań przewidzianych w projekcie ze strony naszego Stowarzyszenia, na prośbę partnera ukraińskiego byliśmy zmuszeni zwrócić się do Instytucji Zarządzającej z wnioskiem o wydłużenie okresu realizacji. Mimo wydłużonego czasu na realizację przewidzianych zadań, ukraińska strona niestety nie zrealizowała założonych działań, przede wszystkim nie zakupiła sprzętu dla swoich gmin uczestniczących w projekcie.

W dniu 20 września w Chełmskiej Bibliotece Publicznej odbyła się w formie hybrydowej konferencja podsumowująca projekt, w której uczestniczyli polscy uczestnicy projektu. Gminom, które brały udział w projekcie zostały wręczone tablice informacyjne, pamiątkowy reprint kalendarza „Strażak Wołyński” z 1927 roku oraz przekazano ostatnią partię sprzętu dla OSP.

Stowarzyszenie zakończyło także realizację projektu „Zachowanie i promocja wspólnego dziedzictwa kulturowego poprzez działalność muzealną”. W ramach projektu wraz z partnerem białoruskim zorganizowaliśmy seminarium dotyczące zastosowania nowych technologii w działalności muzealnej oraz konferencję podsumowującą. Wydaliśmy także publikację w dwóch językach: polskim i białoruskim.

Aktualnie trwa rozliczenie i sprawozdawczość tych dwóch projektów.

- Działalność Stowarzyszenia Samorządów Euroregionu „Bug” charakteryzuje się trwałą stabilnością.
- Szansą rozwoju Stowarzyszenia jest tworzenie Marki turystycznej Nadbużański Park Klimatyczny, który obejmuje swoim zasięgiem obszary przygraniczne Polski, a w przyszłości może objąć tereny przygraniczne Ukrainy.
- Sprawdzonym kierunkiem działalności Stowarzyszenia jest realizacja transgranicznych sieciowych projektów inwestycyjnych i infrastrukturalnych na rzecz członków SSERB, w których Euroregion Bug pełnił rolę partnera wiodącego.

- Doświadczenie Stowarzyszenia przyczynia się do powstania nowych partnerstw zagranicznych, które wzmacniają Euroregion Bug na poziomie regionalnym oraz krajowym.

Informację przygotowała
Dyrektor Sekretariatu SSERB
Galina Grabarczuk

Figura-niune Magdeleme